

Na temelju članka 21. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22) i članka 23. Statuta Dječjeg vrtića Cvrčak Beli Manastir, Upravno vijeće Dječjeg vrtića Cvrčak Beli Manastir je na 27. sjednici održanoj 26. rujna 2022. godine na prijedlog ravnatelja donijelo

KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA CVRČAK BELI MANASTIR

za pedagošku godinu 2022./2023.

Beli Manastir, kolovoz 2022. godine

UVOD

Kurikulum vrtića utvrđuje okvirni plan i program rada kroz redovne programe i programe javnih potreba . Organizacija odgojno-obrazovnog rada usmjerena je na stvaranje uvjeta za razvoj raznovrsnih kompetencija djeteta u vrtičkom kontekstu koji daje prednost fleksibilnosti u organizaciji, zadovoljavanju dječjih potreba i uvažavanju dječjih interesa. Primjerom odgojno-obrazovnom praksom udovoljiti će se individualnim razvojnim potrebama djeteta i dati potporu njegovom cjelovitom razvoju.

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj putokaz je za promišljanje materijalnih i socijalnih uvjeta potrebnih za učenje kao i razumijevanje i uvažavanje različitih načina učenja i razmišljanja djece. Vrtić potiče samorealizaciju i samoaktualizaciju svakog djeteta poštujući njegove interese, osobni razvoj i aktivno učenje. Kurikulum je usmjerjen na dijete i oslanja se na pozitivna iskustva u neposrednom radu. Odgojitelju pruža punu autonomiju u odabiru sadržaja ovisno o njegovoj profesionalnoj odgovornosti, stručnim kompetencijama i razini profesionalnog znanja. Kontinuiranim stručnim usavršavanjem odgojitelj će se ospozobiti za razumijevanje kompleksnosti i dinamičnosti odgojno-obrazovne prakse, te potrebi stalnog istraživanja i refleksije. Razvijanje odgojno-obrazovne prakse prema načelima nacionalnog kurikuluma prepostavlja dobro razumijevanje djeteta, njegovih interesa, prepoznavanje i uvažavanje individualnih razvojnih potreba i mogućnosti, različitih kognitivnih strategija i stilova učenja, postojećih znanja, načina i kvalitete komunikacije s drugima, kreativnih i drugih potencijala svakog djeteta. Osobni razvoj djeteta, zadovoljavanje njegovih potreba i interesa te razvojna orientacija , polazišta su vrtičkog kurikuluma.

Stvaranjem odgovarajućih organizacijskih i materijalnih uvjeta poticati će se cjeloviti razvoj i integrirani odgojno-obrazovni proces, aktivno istraživanje i učenje i razumijevanje djeteta kao socijalnog subjekta sa specifičnim potrebama, pravima i kulturom. Prepoznavanjem interesa i mogućnosti djece poticati će se samoorganizacija aktivnosti. Cjelokupno materijalno okruženje vrtića, odgojne skupine i ponuđeni materijal omogućiti će djeci smislene aktivnosti i pozitivno utjecati na njihovo učenje. Zadaća je odgojitelja osigurati dovoljno neprekinutog vremena u procesu učenja poštujući autonomiju i emancipaciju djece. Prostor u kojem borave djeca kvalitetno je strukturiran, podijeljen na manje cjeline, a u osmišljavanju prostora sudjeluju i djeca. Materijali koji se koriste u aktivnostima djeci su zanimljivi, svrhoviti i mogu ih koristiti djeca različitih znanja i kompetencija, a mijenja se prema interesima djece. Cilj je da se dijete osjeća dobrodošlo i prihvaćeno. Potiče se komunikacija i druženje djece različitih dobnih skupina zbog stjecanja različitih socijalnih iskustava i poticanja na suradnju. Organiziranjem interesnih centara u zajedničkom prostoru vrtića potiče se slobodna komunikacija, suradnja i stjecanje kvalitetnih iskustava među djecom različite životne dobi. Komunikacija odraslih i djece je podržavajuća, međusobno povezana i uvažavajuća.

Koncipiranjem razvojnog, otvorenog i dinamičnog kurikuluma osigurati će se mnoštvo aktivnosti djece koje se događaju i razvijaju spontano, a čiju kvalitetu odgojitelj podupire različitim oblicima indirektne podrške. Sustavnim promatranjem i razumijevanjem svojih odgojno-obrazovnih djelovanja odgojitelj će s djecom oblikovati i kreirati aktivnosti, izabirati materijale, strukturirati prostor i odabirati vrijeme za aktivno istraživanje i učenje. Istraživati će se, unaprjeđivati i evaluirati segmenti kurikuluma, planirati prostorne, organizacijske i druge preduvjete nužne za odvijanje odgojno-obrazovnog procesa. Slijedeći ove smjernice pridonositi će se mijenjanju odgojne prakse i promišljanju fizičkog i socijalnog okruženja ustanove.

Odgojno-obrazovni koncept koji se razvija u našoj ustanovi podrazumijeva ukupnost odgojno-obrazovnih interakcija unutar fizičkog i socijalnog okruženja. Uključuje djecu, njihove roditelje, odgojitelje i ostale uposlene te sve posebnosti i kulturu vrtića. Kroz provedbu različitih programa utemeljenih na humanističkom i razvojnom pristupu usmjereni smo na razvoj dječjih potencijala, poštivanje dječjih prava i uvažavanju individualnih potreba djece. Od iznimne važnosti nam je uključivanje roditelja u provedbu odgojno – obrazovnih sadržaja, pružanje podrške obitelji i razvijanje kompetencija roditelja.

Kurikulum vrtića stavlja naglasak na aktivnost djeteta i njegovu interakciju s okolinom. Planiranje i provedba neposrednog rada temelji se na razumijevanju interesa djeteta, njegovih razvojnih potreba i mogućnosti. Kurikulum je otvoren i razvojan. Mijenja se na temelju valorizacije, istraživanja i praćenja interesa i inicijative djece. Materijalno okruženje u kojem se planiraju i provode aktivnosti djece omogućuje interakciju, istraživanje, kretanje i osigurava uvjete koji jamče razvoj svih sposobnosti svakog djeteta i osigurava jednake mogućnosti svoj djeci. Osmišljanjem uvjeta, sadržaja i aktivnosti neposrednog odgojno-obrazovnog rada ostvaruju se ciljevi kojima se potiče i osnažuje cjelokupni tjelesni, intelektualni, psihofizički, emocionalni i moralni razvoj djece.

Razvojni plan ustanove pretpostavlja slijedeće ciljeve :

- nastavak istraživanja i unapređivanja neposrednog rada
- otvorenost, komunikaciju i suradnju između odgojnih skupina u objektu i između pojedinih vrtića
- kreiranje bogatog, poticajnog i kreativnog okruženja
- korištenje prostora vrtića prema potrebama djece i odgojitelja
- učenje kroz projekte
- korištenje pedagoški neoblikovanog i otpadnog materijala u igri i učenju
- fleksibilan i suradnički način rada
- inkluziju djece s teškoćama u razvoju
- provođenje sadržaja i načina rada koji omogućuju siguran boravak u vrtiću
- uključivanje roditelja u odgojno-obrazovni proces.

Tijekom pedagoške godine, prema potrebi, ovi ciljevi će se nadopunjavati, proširivati i prilagođavati interesima djece. Od odgojitelja se očekuje da promatra, bilježi i analizira stečena iskustva, koristi ih u dalnjem radu, te ih prezentira na stručnim tijelima vrtića.

ZADAĆE ODGOJNO – OBRAZOVNOG RADA

Kurikulum osigurava interakciju djeteta s okolinom i mijenja se temeljem učenja, istraživanja i suradnje svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa. Integrirani kurikulum podrazumijeva cjeloviti odgoj i obrazovanje, a humanistička i razvojno primjerena orientacija usmjerena je na razvoj kapaciteta svakog pojedinog djeteta poštujući njegove interese, potrebe i prava. Vrtić će osigurati osposobljavanje djeteta za slobodan izbor sadržaja i partnera svojih aktivnosti i omogućiti mu istraživanje i učenje na njemu svrhovit način. Djeca će učiti aktivno, sudjelujući, čineći i surađujući s drugima. Odgojitelj će izgrađivati odgojno-obrazovnu praksu u skladu sa svojim profesionalnim znanjem i razumijevanjem procesa, osobnom motiviranosti za unapređenje neposrednog rada polazeći od vrijednosti, načela i ciljeva sadržanih u Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj.

Nastaviti će se unapređivati i oblikovati poticajno materijalno i socijalnog okruženje odgojnih skupina i zajedničkog unutarnjeg i vanjskog prostora za igru i učenje djece:

- osmisliti i oblikovati prostore koji još nisu oblikovani s ciljem obogaćivanja života djeteta u vrtiću, interakcije među skupinama i zajedničkog istraživanja i učenja
- strukturirati prostor na način da omogući različita grupiranja djece, druženje i osamljivanje
- dopunjavati i mijenjati kvantitetu i kvalitetu materijala u centrima aktivnosti u dogовору i suradnji s djecom
- planirati i omogućiti djeci slobodnu cirkulaciju između soba dnevnog boravka birajući prostor i aktivnosti na način da se ponuda materijala ne ponavlja u susjednim sobama
- planirati fleksibilnu organizaciju poslijepodnevног odmora za djecu koja nemaju potrebe za spavanjem

- uspostaviti partnerske i suradničke odnose između svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa (dijete-dijete, odrasli-dijete, odrasli-odrasli)
- vrijeme preklapanja radnog vremena odgojitelja iskoristiti za rad u manjim grupama djece iz svoje ili ostalih skupina
- redovito dogovarati i planirati oblikovanje zajedničkog unutarnjeg prostora
- prezentirati rad skupina i procesa aktivnosti kroz dokumentaciju (fotografije, izjave, radovi djece) u zajedničkom prostoru vrtića i u sobi dnevnog boravka
- vanjski prostor vrtića oblikovati na način da je u funkciji integriranog učenja, poticanja razvoja motoričkih sposobnosti i navika zdravog načina života; svakodnevno promišljati i osigurati različite materijale i aktivnosti na vanjskom prostoru vrtića; aktivnosti i materijale za vanjski prostor dogovarati, planirati i provoditi timskom suradnjom odgojitelja te ih dokumentirati i prezentirati u zajedničkom prostoru vrtića.

Odgojno – obrazovni rad u odgojnoj skupini obogatiti će se specifičnim sadržajima za koje djeca i odgojitelj imaju interesa i sklonosti. Gradnjom identiteta odgojne skupine obogatiti će se cijelokupna sredina vrtića. Cilj obogaćivanja programa je poticanje iskazivanja potencijala i kreativnost djece kroz:

- *zadovoljenje specifičnih komunikacijskih, razvojnih i obrazovnih potreba
- *osmišljavanje aktivnosti u kojima će djeca moći iskazivati svoje potrebe i sklonosti
- *stvaranje kreativnog ozračja

Usvajanjem vještina potrebnih za zadovoljavajuće funkcioniranje u socijalnom okruženju planirati će se rad na obogaćenim i proširenim aktivnostima na nivou vrtića i time pridonijeti :

- obogaćivanju odgojno-obrazovnih sadržaja obilježavanjem blagdana, proslavama, svečanostima, posjetima i izletima
- očuvanju kulturne baštine
- razvijanju ekološke svijesti kod djece
- poticanju, uvažavanju i prihvaćanju različitosti kroz svakodnevnu interakciju djece različitih odgojnih skupina

Struktura kurikuluma vrtića

Vrtić kao mjesto cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djeteta obvezan je stvarati primjereno odgojno-obrazovno okružje u kojem će dijete ostvariti raznovrsne interakcije s materijalima, sadržajima i s drugom djecom i odraslima. Primjerena odgojno-obrazovna praksa podupire različite aspekte cjelovitog razvoja i različita područja učenja.

U odnosu na dijete osigurava:

- sigurnost svakog djeteta
- sposobnost razumijevanja vlastitih potreba
- sposobnost razumijevanja i uvažavanja potreba drugih
- razvijanje kompetencija, stjecanja i razvijanje vještina, logičkog mišljenja i zaključivanja
- sposobnost odgovornog ponašanja u prirodnom i materijalnom okruženju
- samostalnost u obavljanju aktivnosti
- očuvanje zdravlja i razvitak cjelokupne osobnosti djeteta
- razvoj mentalnih sposobnosti, pamćenja, razvoj govora i kulture izražavanja
- iniciranje socijalne interakcije i razvijanje emocija, samopouzdanja, vrijednosnog sustava i pozitivne slike o sebi.
- samostalnost u izboru u igara i aktivnosti

Odgojitelj je dužan poticati samostalnost u iniciranju i organiziranju aktivnosti djece, osmišljavanju prilika u kojima će djeca moći zadovoljiti svoje interese, potrebe i znatiželju preuzimajući odgovornost za svoje izbore i ponašanje. Primjereno organizacijskim uvjetima i prostornim uređenjem osigurati će djeci stjecanje raznovrsnih znanja, iskustava i razumijevanje naučenog. Potičući djecu na istraživanje, otkrivanje i rješavanje problema izbjegći će se reprodukcija i izražavanje bez vlastitih ideja. Djecu se potiče na kreativno stvaranje a ne na uvježbavanje i ponavljanje. Uspostavljanje partnerskog odnosa odgojitelja s djetetom omogućiti će suodlučivanje djece o pitanjima koja se odnose na njihovo življenje u vrtiću. Okruženje i cjelokupni odgojno-obrazovni pristup odgojitelja treba potaknuti djecu na raspravu i međusobnu razmjenu ideja i znanja.

Kurikulum vrtića je razvojan, otvoren i dinamičan. Kako bi se pratili i podupirali trenutačni interesi, potrebe i mogućnosti djece organizacija odgojno-obrazovnog procesa podrazumijeva i mogućnost odstupanja od unaprijed planiranih sadržaja i aktivnosti, kako bi se zadovoljile aktualne potrebe. Odgojitelj prati i uskladeno intervenira u procesu učenja. Dijete se potiče na promišljanje i kreiranje a ne memoriranje i ponavljanje. Kurikulum vrtića realizira se u pedagoški pripremljenom prostoru koji osmišljavaju i oblikuju djeca i odgojitelji, kvalitetnom socijalnom okruženju koji omogućava djeci raznovrsne socijalne interakcije te aktivnu, integriranu, razvojnu i istraživačku prirodu učenja. Cjelokupno materijalno okruženje vrtića pridonosi učenju. Ponuđeni materijal i situacije razvijaju kritičko mišljenje i različite kompetencije djece. Prostor je kvalitetno strukturiran i podijeljen na manje cjeline koje osiguravaju autonomiju djeteta. Vremenska struktura pruža djeci dovoljno neprekinutog vremena u procesu učenja i odvijanju započetih aktivnosti. Prostor je obogaćen radovima djece u čijem izlaganju i oni sudjeluju i slobodno izražavaju svoje ideje i kreativnost u stvaranju.

U odnosu na prostorno i materijalno okruženje :

- organizacija prostora koji je siguran, funkcionalan i omogućava komunikaciju ili distanciranje djeteta po njegovom izboru, te funkcioniranje vrtića kao povezane cjeline
- bogatstvo i raznolikost materijala, poticaja, doživljaja i socijalnih kontakata
- fleksibilan dnevni ritam koji se temelji na uvažavanju djetetovih potreba

Organiziranje prostornog, materijalnog i socijalnog okruženja ima za cilj omogućiti aktivno učenje u suradnji s drugom djecom i odraslima. Promišljanjem izbora materijala, strukturiranjem materijala, strukturiranja unutarnjeg i vanjskog prostora dijete će se poticati na otkrivanje, rješavanje problema, eksperimentiranje, razumijevanje i aktivno učenje. Stalna dostupnost sadržajno bogatog materijala pružit će djeci zadovoljenje različitih interesa, razvojnih mogućnosti i interakciju s različitim sadržajima učenja. Dijete će se poticati na istraživanje, iskustveno učenje i razvoj senzoričkih sposobnosti.

Prostor će se strukturirati na način da omogućuju kvalitetnu interakciju odgojnih skupina. Planirati će se sadržaji koji uključuju komunikaciju između odgojnih skupina, između djece i odraslih i između odgojitelja. Međusobna suradnja i kvalitetna komunikacija odraslih biti će prepostavka stjecanja socijalnih, komunikacijskih i drugih vještina i iskustava djece u izgradnju socijalne kompetencije. Prostorno uređenje treba biti uskladeno s interesima djece, pratiti njihove potrebe i poticati na razvoj novih vještina, sposobnosti i znanja. Prostor će se preoblikovati u svrhu obogaćivanja programa različitim sadržajima koji razvijaju socijalne i građanske kompetencije i potiču djecu na odgovorno ponašanje, prihvatanje i poštovanje drugih.

Odgojitelj će u suradnji s djecom organizirati prostor, pratiti i procjenjivati interese i potrebe djece, omogućiti intervencije u prostornom uređenju i na taj način osigurati različite izbore, stjecanje kvalitetnih iskustava i jačati samostalnost i neovisnost u aktivnostima djece. Spremnost odgojitelja na promjenu i unaprjeđenje odgojne prakse osigurati će osobnu, emocionalnu, socijalnu i obrazovnu dobrobit za dijete. Temeljna prepostavka ostvarivanja poticajnog okruženja je fleksibilnost i uključenost svih radnika vrtića, a osobito stručnih radnika. Kako bi se izbjeglo ograničavanje individualnih potreba djece izbjegavati će se vremenske, prostorne i organizacijske navike u

neposrednom radu s djecom. Primjena načela fleksibilnosti osigurat će kontinuiranu izgradnju otvorenog, razvojnog i humanistički orientiranog kurikuluma vrtića.

U odnosu na roditelje :

- uključivanje roditelja u sve segmente rada
- jačanje partnerskih odnosa s roditeljima i poticanje dvosmjerne komunikacije
- kroz različite oblike suradnje omogućiti roditeljima izgrađivanje osjećaja psihološke sigurnosti, kompetencije i osvješćivanje važnosti dosljednog roditeljskog modela
- razvijati osjećaj zajedništva, razmjene iskustava i povezanosti

Vrtić je mjesto življenja djece i odraslih, otvoren je i odgovara na potrebe djece, roditelja i sredine u kojoj djeluje. Roditelji, odnosno skrbnici djeteta su ravnopravni partneri vrtića. Komunikacija s njima je otvorena i podržavajuća, a ima za cilj zajedničko djelovanje u pružanju potpore cjelovitom razvoju djeteta. Radi postizanja ujednačenog odgojnog djelovanja uspostavlja se komunikacija između obitelji i ustanove kako bi se primjenjivali slične vrijednosti, ciljevi i očekivanja. Kako bi zahtjevi i postupci bili koordinirani odgojitelj na različite načine u komunikaciji s roditeljima daje informacije o koncepciji koju zastupa i provodi u vrtiću. Zadaća odgojitelja je osmislati djelotvornu dvosmjernu komunikaciju s roditeljima i način uključivanja roditelja u aktivnosti vrtića. Pri tome je važno voditi računa o razumijevanju podjele odgovornosti za dječji razvoj i postignuća.

Roditelje će se informirati o organizaciji rada, programskim sadržajima, o načinima i mogućnostima na koje dijete zadovoljava svoje potrebe, interes i prava. Odgojitelj će se odgovorno i profesionalno odnositi prema informacijama o djetetu koje dobije od roditelja. Suradnja s roditeljima biti će otvorena, jasna i etična što će rezultirati pravovremenom reakcijom i konstruktivnim rješavanjem problema. Kontinuirano informiranje i uključivanje roditelja vršiti će se kroz roditeljske sastanke, individualne razgovore, tematske radionice, zajednička druženja i izlete, brošure, letke, plakate, prezentaciju dječjih uradaka i neposrednom sudjelovanju roditelja u odgojno-obrazovnom radu.

U odnosu na stručne radnike :

- osnaživanje osobnih i profesionalnih kompetencija za primjерено i funkcionalno djelovanje u odnosu sa djecom, roditeljima i suradnicima.
- razvijanje i razumijevanje osobne odgovornosti za cjelovito djelovanje na dijete u svim interakcijama
- razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu
- razvijanje refleksivne prakse
- angažiranje u cjelokupnom radu vrtića i pridonošenje kvaliteti odgojno-obrazovne prakse, materijalnog okruženja i timskog rada
- kontinuirano stručno usavršavanje kao potreba podizanja stručne kompetencije, stjecanje novih znanja vještina i sposobnosti potrebnih u neposrednom radu s djecom i komunikaciji s roditeljima i ostalim radnicima vrtića

U svom radu odgojitelj je spremjan za kontinuirano učenje, unapređivanje odgojno-obrazovnog procesa i aktivno promišljanje i istraživanje. Odgojitelj mijenja i prilagođava odgojno-obrazovnu praksu, profesionalno se razvija u refleksivnog praktičara podižući razinu svoje osobne i profesionalne kompetencije. Razumijevanje svoje odgovornosti preduvjet su kvalitetnog rada odgojitelja koji kontinuirano stvara primjereno odgojno-obrazovno okruženje. Neposredan rad oblikuje tako da svaka aktivnost istodobno podupire različite aspekte cjelokupnog razvoja, potiče samoinicirane i samoorganizirane aktivnosti djece, poštaje njihove interese i potrebe i potiče kod djece preuzimanje odgovornosti za svoje izvore i preuzima odgovornost u svom profesionalnom

radu. Kontinuirani profesionalni razvoj i učenje osigurati će se kroz različite oblike profesionalnog usavršavanja izvan ustanove i u ustanovi.

Kontinuiranim učenjem odgojitelja mijenjati će se odgojno-obrazovna praksa i kurikulum vrtića. Refleksijom vlastite prakse svaki odgojitelj procjenjivat će potrebe stručnog usavršavanja, definirati aktivnosti, metode i strategije neposrednog rada s djecom. Razumijevanjem procesa istraživanja i učenja odgojitelj će kod sebe i kod djece razvijati temeljne kompetencije za cjeloživotno učenje. Aktivnim propitivanjem prethodno izgrađenih koncepata rada odgojitelj će izgrađivati, mijenjati i unapređivati vlastiti rad u skladu s potrebama djece.

REDOVITI PROGRAMI

Svi programi koje provodimo u našem vrtiću polaze od stvarnih potreba djeteta kao cjelovite dinamične osobnosti, koja se nalazi u stalnoj interakciji s fizičkim i društvenim okruženjem, što čini bitan faktor djetetova razvoja.

Namjena i trajanje programa

Redoviti programi ustrojeni su u Belom Manastiru, Šećerani i Branjinom Vrhu za djecu od jedne godine života do polaska u osnovnu školu.

Odgojno-obrazovni rad temelji se na Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07 i 94/13) i podzakonskim aktima, na Programskom usmjerenu odgoja i obrazovanja predškolske djece (Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture RH, br. 7/8 od 10. lipnja 1991. godine.) te na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (lipanj, 2014.) a prilagođen je razvojnim potrebama djece, te socijalnim, ekonomskim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama obitelji djece polaznika vrtića i sredine u kojoj živimo.

Programi i organizacija rada temelje se na razvojno-primjerenom kurikulumu usmjerrenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja ranog i predškolskog odgoja. Bitne odrednice programa su planiranje prostora i aktivnosti utemeljenih na procjenjivanju i praćenju razvoja djeteta, formiranju, preoblikovanje i dopunjavanje centara aktivnosti i korištenje cjelokupnog, dostupnog prostora vrtića u odgojno obrazovne svrhe, što je preduvjet slobodnog djetetovog izbora aktivnosti. Stvaranjem materijalnih i organizacijskih uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti i potencijala doprinosi se kvaliteti njegova odrastanja te osigurava okružje koje jamči razvoj svih sposobnosti svakog djeteta.

Vrtić će osigurati cjeloviti razvoj, odgoj i učenje djece te razvoj njihovih kompetencija. Različiti segmenti odgojno-obrazovnog procesa biti će integrirani u cjelinu i uvažavati integriranu prirodu učenja djeteta. Sadržaji djetetovog učenja nisu unaprijed određeni i propisani već se odabiru temeljem praćenja i podržavanja interesa i inicijative djece. Kurikulum poštuje individualne interese, razvojne potrebe i prava djeteta, te prihvata različitosti.

Ciljevi programa su :

- zadovoljavanje specifičnih razvojnih, obrazovnih i komunikacijskih potreba
- osmišljavanje aktivnosti u kojima će dijete moći iskazivati svoje potencijale
- stvaranje kreativnog ozračja korištenjem raznovrsnog, neoblikovanog materijala
- usvajanje vještina potrebnih za zadovoljavajuće funkcioniranje u socijalnom okruženju
- omogućavanje komunikacija i kruženje djece u zajedničkim aktivnostima i ponuđenim sadržajima neovisno o uključenosti u određenu odgojnju skupinu
- očuvanje tjelesnog i mentalnog zdravlja djeteta te poticanje i cjelovitog razvoja svih funkcija i svih djetetovih aktualnih i potencijalnih sposobnosti i vještina kroz igru, raznovrsne aktivnosti, istraživanje i stvaranje, otkrivanje, komunikaciju, međusobnu interakciju, socijalizaciju, poticajno okruženje uz partnerski odnos s roditeljima

- uvažavanje različitosti, interesa, dispozicija i sposobnosti djece
- priprema djeteta za cjeloživotno učenje, razumijevanje i kritičko promišljanje te snalaženje u novim situacijama
- razvoj osjetljivosti djece za druge osobe (socijalna dimenzija/solidarnost)
- izgradnja osobnog, kulturnog i nacionalnog identiteta djeteta
- poticanje aktivnog sudjelovanja djece u društvenom životu, razvoj osobne slobode i odgovornosti.

Organizacija rada podrazumijeva paralelno odvijanje mnoštva aktivnosti djece osim u sobi dnevног boravka i u ostalim prostorima vrtića koji svojim stimulativnim materijalnim uređenjem potiču na istraživanje i stjecanje znanja i vještina.

Redoviti programi su 10-satnog i 6-satnog trajanja. Radno vrijeme vrtića je od 5.45 do 21.00 sati u matičnom vrtiću, od 6.30 do 16.30 sati u vrtiću u Šećerani i od 6.15 do 16.30 u vrtiću u Branjinom Vrhu. Ovisno o potrebama korisnika usluga radno vrijeme se tijekom pedagoške godine može mijenjati.

Bitni aspekt rada je individualni pristup, refleksija sa djecom, osmišljavanje i planiranje novih mogućnosti za provedbu aktivnosti te u dogovoru s djecom osmišljavanje i stvaranje novih rješenja u kreiranju materijalnog okruženja.

Način vrednovanja

Program se vrednuje kroz praćenje provedbe bitnih zadaća i razvojnog plana odgojnih skupina i ustanove.

PROGRAM JAVNIH POTREBA ZA DJECU S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

Namjena programa

Prema potrebi djeca s teškoćama u razvoju integrirana su u odgojno-obrazovne skupine redovitog programa. Ciljevi rada s djecom su osigurati prostorne i odgojno-obrazovne uvjete koji doprinose i povoljno utječu na njihov cjelokupni rast i razvoj. Kroz programske sadržaje utječe se na opću informiranost i izgradnju pozitivnih stavova i empatije prema djeci s teškoćama u razvoju.

Inkluzija djeci osigurati će promatranje i oponašanje dobrih modela učenja te životnu interakciju s djecom koja nemaju teškoća. Kroz svakodnevne spontane i planirane situacije učenja omogućivati će se razvoj osobnih kompetencija i djeci s teškoćama, ali i ostaloj djeci. Sobe dnevног boravka u kojima uz drugu djecu borave i djeca s teškoćama u razvoju strukturira se na način da omogućava djeci razvoj svojih potencijala, olakšava im dnevne aktivnosti, pomaže i olakšava im da zadovolje svoje aktualne interese i potrebe, razvijanje znanja, vještina i navika koje će im omogućiti uspješnu prilagodbu novim uvjetima života, rasta i razvoja koja ga očekuju izvan roditeljskog doma. U programu su prema potrebi uključena djeca od dvije do šeste godine života.

Način vrednovanja

- praćenje provedbe planiranih zadaća
- svakodnevno promatranje, zapažanje i dokumentiranje
- evaluacija postignuća inkluzije na kraju pedagoške godine.

PROJEKTI

Rad na projektima planira se za svaku pedagošku godinu u svim odgojnim skupinama. Tijek rada na projektu moguće je djelomično planirati i strukturirati, a duljina provedbe i smjer razvoja ovisi o interesu djece. Projekt sadrži istraživanje i stjecanje novih spoznaja kroz raznovrsne i bogate materijale. Ovisno o interesima djece odgojitelji će osmisliti skupove aktivnosti u kojima djeca dublje i potpunije proučavaju neku temu ili problem.

Rad na projektima jedan je od oblika integriranog kurikuluma, a djeci osigurava :

- sudjelovanje u raznovrsnim aktivnostima koja će doprinositi razvoju njihovih intelektualnih, socijalnih, emocionalnih, kreativnih i drugih potencijala i umijeća
- mogućnost pregovaranja, preuzimanje odgovornosti, provjeravanje svojih otkrića i traženje strategija rješavanja problema
- dublje razumijevanje događaja i pojava koje ih okružuju potičući potrebu daljnog istraživanja, učenja i sposobnost praktične primjene stečenog znanja
- samostalno rješavanje problema, osobno učešće, neovisnost u odabiru i samoregulaciju učenja i osposobljavanje za daljnje učenja izvan konteksta vrtića
- refleksiju i evaluaciju praktične primjenjivosti stečenih znanja i vještina i novih razina razumijevanja određenih sadržaja i stečenih kompetencija
- jačanje socijalnih interakcija i suradničkog učenja.

Sukladno interesima djece odgojitelji će ponuditi poticajno okruženje koje omogućuje:

- stjecanje znanja i iskustava na konkretan i djetetu zanimljiv način
- praktičnu primjenu umijeća i znanja koja potiču daljnji razvoj
- stalnu manipulaciju, istraživanje, kombiniranje i preoblikovanje ponuđenih materijala

Način vrednovanja

- dokumentiranjem etapa projekta
- valorizacija nakon završetka projekta
- prezentacija projekta

U Belom Manastiru, kolovoz 2022.

Klasa: 601-02/22-02/01

Urbroj: 2100-1-4-22-01/03

Ravnatelj
Ljiljana Tokić